

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1. Θεατρικότητα:

α) Η θεατρική λειτουργία του διηγήματος επικεντρώνεται στη δημιουργία ενοτήτων-σκημών με αυτοτέλεια, δημιουργώντας δομικά τις προϋποθέσεις μιας θεατρικής παρουσίασης του έργου, βοηθώντας παράλληλα τον αναγνώστη να δημιουργήσει τις ανάλογες εικόνες, συνδυάζοντάς τις με μετακίνηση προσώπων στο χώρο και εναλλασσόμενα σκηνικά.

Παράδειγμα μέσα από το απόσπασμα (σκηνή υιοθεσίας): " Ήδη αυτή η υιοθέτηση εγένετο πανηγυρική...εξενίσθησαν παρ' ημιν".

β) Στοιχείο θεατρικότητας αποτελεί επίσης η παραστατική σκιαγράφηση των βασικών προσώπων της ιστορίας προσφέροντας στον αναγνώστη την ευκαιρία να γνωρίσει σε βάθος την ψυχολογική κατάσταση των προσώπων και τα συναισθήματά τους. Πέρα από τους πρωταγωνιστές όμως εμβαθύνει και στις ψυχολογικές καταστάσεις των δευτεραγωνιστών, βουβών προσώπων.

Παράδειγμα μέσα από το απόσπασμα: "Ο πατήρ του κορασίου ήτον ωχρός...και ματαιώσει την ευτυχίαν της". Εναλλακτικά: "Όταν ύψωσα τα βλέμματά μου προς αυτήν... θλίψιν"

γ) Στοιχείο θεατρικότητας αποτελεί και η εκτενής χρήση του διαλόγου ως μέσο αποκάλυψης των χαρακτήρων, βουβών συγκρούσεων κ.λ.π.

Παράδειγμα μέσα από το απόσπασμα: "- Ω! είπε μετ' απελπιστικής εκφράσεως...Είναι δικό μου το παιδί και είναι αδελφή σας!"

δ) Σκηνογραφία- Ανοιχτός κλειστός χώρος

B1. Καθαρεύουσα: Χρησιμοποιεί και τύπους της δημοτικής κάνοντάς τη ανάλαφρη και τύπους αρχαιοπρεπείς δίνοντας στο κείμενο αρμονία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα: "όστις φαίνεται επίτηδες επεσπύθη", "επί πολλά έτη ηγνόουν τι συνέβαινεν εις τον οίκον μας" (υπάρχουν πολλά ακόμη).

Στους διαλόγους κυρίως χρησιμοποιεί λαϊκή γλώσσα και ιδιωτισμούς χαρίζοντας στο έργο αρμονία και καθιστώντας τον αναγνώστη μάρτυρα.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα: "Δός το πίσου Το Κατερινιώ", "Και τι φταίγει το φτωχό, σαν έγινεν όπως το έπλασεν ο Θεός

B2α. Ο συγγραφέας στα πλαίσια των αφηγηματικών τεχνικών αξιοποιεί εκείνη της σύντομης χρονο (επιτάχυνση), για να εξυπηρετήσει κάποιους στόχους. Συγκεκριμένα, με τέσσερα μόλις ρήματα αποδίδει σύντομα πληροφορίες για τη ζωή του πρώτου υιοθετημένου κοριτσιού, επειδή ο ίδιος εκείνη την περίοδο απουσίαζε στην Πόλη και δε γνώριζε πολλές λεπτομέρειες. Επιπλέον, καταφέρνει να πληροφορήσει τον αναγνώστη για όλη τη ζωή του πρώτου υιοθετημένου κοριτσιού, όσο εκείνο βρισκόταν στην οικογένειά τους. Εξάλλου, είναι φανερό η απαξίωση του αφηγητή, εφόσον λίγο παρακάτω συμμερίζεται την ανακούφιση των αδερφών του για το γάμο της και την αποκαλεί αχάριστη.

B2β. Η αναδρομική αφήγηση του χωρίου αναφέρεται στη δεύτερη υιοθεσία, την οποία ο αναγνώστης πληροφορείται εδώ για πρώτη φορά. Δίνονται λοιπόν συγκεκριμένες πληροφορίες για τις συνθήκες υιοθεσίας (θάνατος της μητέρας του βρέφους σε ηλικία 3 μηνών). Επιπλέον, ο συγγραφέας βρίσκει την ευκαιρία να παρουσιάσει την επιχειρηματολογία της μάνας – σε ευθύ λόγο, επειδή τα επιχειρήματα είναι αστήρικτα, προκειμένου να τα εκφωνήσει με στόμφο για να πείσει το γιό της για την αποδοχή της Κατερινιώς. Επιστρατεύει τα 2 πρώτα επιχειρήματα (‘‘το επήρα ... στο στόμα του’’) για να πείσει ότι είναι δικό της το παιδί και τα 2 τελευταία (‘‘κ το ετύλιξα ... κούνια σας’’) για να υποστηρίξει ότι είναι αδελφή του.

Γ1. Το απόσπασμα εντάσσεται σε μια ενότητα που παρουσιάζει ιδιαίτερο λαογραφικό ενδιαφέρον σχετικά με την πρώτη υιοθεσία. Με ψυχογραφική δεινότητα και με μια απλή, αλλά συγκλονιστική περιγραφή, χωρίς μελοδραματισμούς, διαγράφει τα συναισθήματα των φυσικών γονέων του προς υιοθεσία κοριτσιού, τα οποία αποτελούν βουβά πρόσωπα, καθώς και εκείνα της μητέρας του.

Συγκεκριμένα, ο πατέρας του κοριτσιού περιγράφεται ωχρός και περίλυπος, να κοιτάζει με άδειο βλέμμα, ενώ η μητέρα σπαράζει στο κλάμα ακουμπισμένη στον ώμο του. Αποδίδεται έτσι ο πόνος και η απελπισία τους για την αναγκαστική παραχώρηση του παιδιού τους στη Δεσποινιώ, που ήταν σύνηθες φαινόμενο για την εποχή, λόγω της ανέχειας ή άλλων δραματικών συνθηκών. Από

την άλλη πλευρά η μητέρα του αφηγητή περιγράφεται με σωματική εκδήλωση – τρέμουλο-να φοβάται την τυχόν ματαίωση της ευτυχίας της, με το ενδεχόμενο μιας αναπάντεχης άρνησης της υιοθεσίας, η οποία μάλιστα δίνεται σε ευθύ λόγο (- Εγώ!-) για να αισθητοποιήσει τον κίνδυνο. Μάλιστα χαρακτηριστικό είναι το οξύμωρο –αντίθεση η δυστυχία των φυσικών γονέων ν' αποτελεί ευτυχία για τη θετή μητέρα. Αυτό οφείλεται στην ανάγκη της Δεσποινιάς να εξιλεωθεί για το θάνατο της πρώτης Αννιάς απέναντι στο Θεό και στη συνείδησή της άλλα και ν' αναπληρώσει το κενό από την διαδοχική απώλεια των δύο κορών της.

Δ. Σχολιασμός-Σύγκριση με το έργο «Οι Άθλιοι των Αθηνών»

Ενδεικτικές ομοιότητες - διαφορές (ζητούσε 3 ομοιότητες & 2 διαφορές). Επιβάλλεται και η παράθεση σχετικών χωριών-παραπομπών από τα κείμενα.

Ομοιότητες	Διαφορές
1. Υιοθεσία παιδιού	1. Άντρας(Τάσος) - Γυναίκα(Μητέρα Γιωργή)
2. Οικονομική δυσπραγία	2. Στο παράλληλο όλοι συμφωνούν με την υιοθεσία κάτι που δεν ισχύει στο «αμάρτημα της μητρός μου»
3. Θρησκευτικό στοιχείο	3. Δεν υπάρχει τελετή υιοθεσίας αφού το βρήκε στην κάσσα που κοιμόταν ενώ στο έργο του Βιζυηνού υπάρχει ξεχωριστή σκηνή υιοθεσίας
4. Διάθεση σκληρής εργασίας για να βοηθήσουν το παιδί	

Επιμέλεια απαντήσεων

Θεοδώρου Βασίλης

Παπαδάκη Ελένη

Κυρίτση Δήμητρα

ΝΕΟ ΦΩΝΙΣΤΗΡΙΟ